

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 26. kolovoza 2022.

Analiza odluke

Horvat protiv Hrvatske
br. zahtjeva 27702/16

čl. 6. Konvencije – pravo na pošteno suđenje (pristup sudu) čl. 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju – zaštita vlasništva

*Odluka o trošku parničnog postupka bila je u okviru slobode procjene države
i nije predstavljala nerazmjerno ograničenje prava na pristup sudu
i prava na mirno uživanje vlasništva*

Odbor od 3 suca Europskog suda za ljudska prava (dalje: Europski sud) 12. veljače 2022. donio je odluku o nedopuštenosti zahtjeva podnositelja odbacivši njegove prigovore temeljem članka 6. stavka 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija) i članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju jer su prigovori podnositelja bili očigledno neosnovani.

Podnositelj zahtjeva podnio je tužbu protiv dvaju osiguravajućih društava tražeći naknadu štete zbog ozljeda zadobivenih u prometnoj nesreći u iznosu od 130.000,00 HRK, no Općinski sud u Ivanić-Gradu (dalje: općinski sud) dosudio mu je naknadu od 24.630,00 HRK. Predmetni sud je utvrdio da je podnositelj zahtjeva svojevoljno pristao ući u automobil kojim je upravljao vozač koji je bio pod utjecajem alkohola te da nije koristio sigurnosni pojas čime je sam doprinio nastanku štete u iznosu od 40%. S obzirom da je podnositelj u postupku uspio samo s 19% svog tužbenog zahtjeva (24.630,00 HRK od 130.000,00 HRK) općinski sud dosudio mu je 13.160,00 HRK na ime njegovih vlastitih troškova, istovremeno mu naloživši da osiguravajućim društvima, kao tuženicima, nadoknadi troškove u iznosu od 40.022,00 HRK. Presudu općinskog suda potvrdio je žalbeni sud, a u revizijskom postupku i Vrhovni sud. Ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva Ustavni sud odbacio je kao nedopuštenu.

Podnositelj je prigovorio pred Europskim sudom da su troškovi postupka koje je morao platiti tuženicima bili nerazumni i prekomjerni suprotno jamstvima članka 6. stavka 1. Konvencije i članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.

O troškovima postupka pri djelomičnom uspjehu u sporu, a koji iznosom nadilaze ono što je tužitelju dosuđeno po osnovi naknade štete, Europski sud je prethodno odlučivao u predmetu [Čolić protiv Hrvatske](#), stavci 39.-44., 46. i 69. Načelno, takva situacija može otvoriti pitanje temeljem članaka Konvencije kojima je podnositelj prigovorio, osim ako za takvo ograničenje prava ne postoje važni razlozi. Slijedeći vlastite zaključke, ranije postavljenje u

presudama iz [grupe Klauz](#)¹, Europski sud u predmetu podnositelja: i) nije ponovno i posebno utvrđivao je li zakonski okvir temeljem kojeg je donesena odluka o trošku spojiv s Konvencijom, ii) niti je li ograničenje/miješanje u pravo podnositelja imalo legitiman cilj. Naime, odlučujući u predmetima iz [grupe Klauz](#), Europski sud je već ocijenio da primijenjeni članak 154. stavak 1. Zakona o parničnom postupku², koji obuhvaća pravilo "gubitnik plaća", a prema kojem neuspješna strana u parnici mora platiti troškove uspješne strane, nije *per se* protivan Konvenciji. Ujedno, citirano pravilo odvrćanjem od neutemeljenih parnica i preuveličanih troškova, teži legitimnom cilju osiguranja pravilnog djelovanja pravosudnog sustava i zaštite prava drugih ([Cindrić i Bešlić protiv Hrvatske](#), stavak 96.). Posljedično, Europski sud je u predmetu podnositelja proveo test razmjernosti utvrđujući:

Je li ograničenje prava na pristup sudu/miješanje u pravo na mirno uživanje vlasništva bilo u skladu s legitimnim ciljem odnosno je li bilo razmjerno?

Europski sud je istaknuo da je tužbeni zahtjev podnositelja bio neopravdano preuveličan, a zbog čega je sukladno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, tuženicima nastao dodatni trošak (*a contrario* [Čolić protiv Hrvatske](#), stavci 14. i 56.). Također za razliku od predmeta [Čolić protiv Hrvatske](#) (stavak 49.), podnositelj zahtjeva tek je djelomično uspio s osnovom svog tužbenog zahtjeva jer je sam doprinio šteti u iznosu od 40%. Stoga, iako je smatrao da su nacionalni sudovi pri odmjeravanju troška propustili uzeti u obzir i vrednovati činjenicu da je glavnina parničnih radnji u predmetu bila usmjerena na utvrđivanje osnovanosti tužbe, a s čime je podnositelj ipak većinski uspio, Europski sud je zaključio da su negativne posljedice za podnositelja proizašle prvenstveno iz njegovih postupovnih propusta. Činjenica da je podnositelj umjetno preuveličao svoj tužbeni zahtjev kao i činjenica da je utvrđeno da je sam pridonio šteti bile se presudne da Europski sud u predmetu podnositelja utvrdi da članak 6. stavka 1. Konvencije i članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju nisu povrijeđeni. Način na koji su nacionalni sudovi primijenili domaće zakonodavstvo bio je u okviru njihove slobode procjene te nije bio nerazmjernan legitimnom cilju pravilnog djelovanja pravosudnog sustava i zaštite prava drugih.

Slijedom navedenog, Europski sud je zahtjev podnositelja odbacio proglašivši ga očigledno neosnovanim.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2022. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskom sudom za ljudska prava

¹ U citiranoj grupi predmeta Europski sud je u odnosu na Hrvatsku odlučivao predstavljaju li iznosi parničnog troška na koje su nacionalni sudovi obvezali podnositelje ograničenje prava na pristup sudu (čl. 6. stavak 1. Konvencije) i prava na mirno uživanje vlasništva (čl. 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju). Grupu *Klauz* čine presude: [Klauz protiv Hrvatske](#), [Cindrić i Bešlić protiv Hrvatske](#), [Čolić protiv Hrvatske](#). Također, o istom pitanju Europski sud je u odnosu na Hrvatsku donio presude [Štefek protiv Hrvatske](#) i [Bursać i drugi protiv Hrvatske](#) te odluke o nedopuštenosti zahtjeva podnositelja: [Derbuc i drugi protiv Hrvatske](#), [Perša protiv Hrvatske](#), [Zečić protiv Hrvatske](#), [Čolak protiv Hrvatske](#)

² Zakona o parničnom postupku (NN 53/91 ... 89/14)